

Casetă: Introducerea în model a unei măsuri efective a cererii externe – PIB UE efectiv

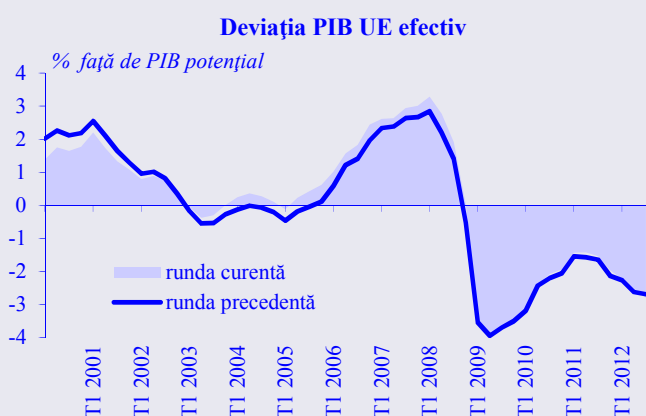
Pentru o mai bună evaluare a impactului climatului economic extern asupra mediului economic intern, începând cu runda curentă de proiecție dinamică cererii externe pentru produsele de export românești este evaluată pe baza unui indicator efectiv. Acesta este calculat folosind un sistem de ponderare ce are la bază structura exporturilor românești pe țări de destinație. În plus, noul indicator este evaluat în raport cu o sferă mai largă de cuprindere a partenerilor comerciali².

Alegerea unui indicator efectiv în detrimentul unui standard, impusă și în practica altor bănci centrale (Cehia, Ungaria, Turcia), a fost motivată de faptul că acesta oferă informații relativ mai relevante. De exemplu, un sistem de ponderare a dinamicii economice a partenerilor comerciali bazat pe structura exporturilor României adresate acestora este mai relevant, atât teoretic, cât și practic, decât cel bazat pe mărimea relativă a fiecărei economii în cadrul grupului acestora (metodologia precedentă este compatibilă cu un sistem de ponderare pe baza PIB).

În condițiile în care modelul de analiză și prognoză pe termen mediu (MAPM) evaluează dinamica activității economice interne pornind de la componenta ciclică a acesteia (de exemplu, deviația PIB), pentru introducerea în MAPM a noului indicator efectiv al cererii externe s-a procedat la ponderarea deviațiilor PIB de la nivelul potențial³, calculate pentru fiecare țară în parte, cu structura exporturilor românești pe destinații geografice. Astfel, structura exporturilor firmelor autohtone către firme dintr-o anumită țară a fost preluată de la INS (seturi de date disponibile până în 2011, inclusiv), valorile anuale fiind interpolate la nivel trimestrial; începând cu anul 2012, au fost utilizate ultimele ponderi anuale disponibile.

Calculare similare au fost realizate pentru sintetizarea într-o mărime agregată a ratelor individuale de creștere economică ale partenerilor comerciali, obținând astfel un indice al PIB extern efectiv, cu baza fixată în primul trimestru al anului 2000. Ulterior, indicele aferent nivelului PIB potențial poate fi calculat dată fiind existența indicelui în nivel al PIB extern efectiv și, respectiv, a deviației acestuia de la nivelul său potențial.

Lărgirea sferei de cuprindere a indicatorului cererii externe presupune orientarea analizei către întreaga Uniune Europeană (exclusiv România) ca partener comercial, comparativ cu acoperirea anterioară, în care se avea în vedere doar zona euro. Astfel, sfera de cuprindere a indicatorului utilizat pentru aproximarea cererii externe crește cu circa 18 puncte procentuale, în condițiile în care 71 la sută din totalul exporturilor românești sunt îndreptate către țările Uniunii Europene.

Sursa: prognoză CE și calcule proprii

În aceste condiții, față de runda precedentă de prognoză, deviația PIB extern a fost estimată ca fiind mai ridicată în perioada 2005-2008 și mai scăzută (în valoare absolută) în perioada recentă, determinând *ceteris paribus* obținerea unui deficit intern de cerere mai redus în valoare absolută în perioada 2009-2012 în medie cu 0,3 puncte procentuale.

² În ultimele trei runde de proiecție, cererea externă a fost aproximată prin deviația față de tendința de evoluție pe termen mediu a PIB al zonei euro, conform evaluărilor Comisiei Europene.

³ Evaluările individuale pe țări pentru deviația față de trendul pe termen mediu al PIB sunt preluate de la Comisia Europeană și se bazează pe metodologia funcției de producție.